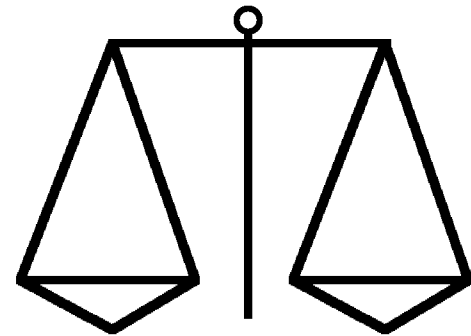

SĄD APELACYJNY
W KATOWICACH

- BIULETYN -

nr 1 - 2 / 97

Katowice 1997

S P I S T R E Ś C I

I.

Orzeczenia w sprawach karnych
str. 1 - 8

II.

Orzeczenia w sprawach cywilnych
str. 9 - 11

III.

Orzeczenia w sprawach z zakresu prawa pracy
i ubezpieczeń społecznych
str. 12 - 18

Orzeczenia z zakresu prawa karnego

1. Wprawdzie w aktualnym brzmieniu przepis art.222§2 k.p.k. nie zawiera w porównaniu do uregulowania poprzedniego zwrotu, iż tymczasowe aresztowanie można przedłużyć w toku toczącego się śledztwa, niemniej jednak skoro środek zapobiegawczy ma zabezpieczać prawidłowy tok postępowania, to sąd przedłużając tymczasowe aresztowanie w czasie toczącego się postępowania przygotowawczego winien baczyć, czy właśnie ten etap postępowania poprzez jego decyzję będzie zabezpieczony, a co za tym idzie nie sposób znaleźć wystarczających argumentów dla przedłużenia wspomnianego środka ponad okres trwania śledztwa czy dochodzenia pomijając już konieczność łączenia wspomnianego przepisu z treścią art.222§1 k.p.k.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 5 lutego 1997r.
sygn. akt II AKo 40/97

2. Zakreślenie okresu tymczasowego aresztowania jest czynnością wtórną do poprawnego określenia czasu postępowania przygotowawczego, który winien być przez organ to postępowanie prowadzący wyraźnie oznaczony, tak by sąd będący strażnikiem praworządnego i odpowiedzialnego pozbawienia wolności człowieka na tym etapie postępowania mógł spełnić określone funkcje kontrolne, zmierzające do odniesienia się do pojęć "niemożność ukończenia postępowania przygotowawczego", czy też okresu "niezbędnego do ukończenia" takiego postępowania.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 28 maja 1997r.
sygn. akt II AKo 167/97

3. Należyte opłacenie wniosku o wznowienie postępowania jest sprawą wtórną i staje się aktualne po złożeniu wniosku zgodnego z wymogami prawa. Zatem ewentualne zwolnienie od opłaty może nawet nastąpić dopiero po przedłożeniu wniosku o wznowienie odpowiadające wymogom formalnym, jako że dopuszczalne jest również częściowe uwzględnienie żądań osoby zainteresowanej o zwolnienie jej z obowiązku ponoszenia kosztów, związanych z wznowieniem postępowania.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 18 czerwca 1997r.
sygn. akt II AKo 196/97

4. Wprawdzie jak wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru przez oskarżonego postanowienia został on błędnie poinformowany, że przysługuje na nie zażalenie, niemniej jednak nie może rodzić to skutku w postaci wydania zarządzenia * wbrew obowiązującemu prawu.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 9 kwietnia 1997r.
sygn. akt II AKz 60/97

• zarządzenia o przyjęciu środka odwoławczego

5. Na incydentalne postanowienie wydane w trakcie procesu w oparciu o przepis art. 199 k.p.k. nie służy zażalenie, a kontroli odwoławczej podlegają jedynie orzeczenia rozstrzygające o dowodach rzeczowych zawarte w wyroku lub podjęte w trybie art. 368 k.p.k.

Postanowienie SA w Katowicach z 26 marca 1997r.
sygn. akt II AKz 55/97

6. Sprostowanie omyłki w obliczeniu terminu tymczasowego aresztowania nie pogarsza w niczym sytuacji oskarżonego, bowiem i tak cały rzeczywisty okres tymczasowego aresztowania podlega zaliczeniu na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności, i co najwyżej decydować może o odmiennej kolejności odbycia tych kar.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 12 lutego 1997r.
sygn. akt II AKz 28/97.

7. W postępowaniu o stwierdzenie nieważności orzeczenia opartym na przepisach ustawy rehabilitacyjnej, w sytuacjach wymienionych w przepisie art. 70 k.p.k. wnioskodawca korzystający z uprawnień oskarżonego musi mieć ustanowionego pełnomocnika, bądź to z wyboru, bądź z urzędu, bowiem sytuacja przeciwna i przeoczenie przez sąd powyższej okoliczności równoznaczne jest z wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wynikającej z art. 388 pkt 6 k.p.k.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 13 maja 1997r.
sygn. akt II AKo 257/96.

8. Skazany wykazując wolę ekstraordynaryjnego zaskarżenia orzeczenia w formie kasacji, będąc o terminie i sposobie jej wniesienia prawidłowo przez sąd pisemnie pouczony, a nadto będący osobą o prawidłowym rozwoju umysłowym, nie może powoływać się na niezrozumienie owego pouczenia i domagać osobistej wykładni przepisów k.p.k. przez obrońcę z urzędu, ustanowionego dla niego w postępowaniu jurysdykcyjnym, dla wykazania, że nie dotrzymał on terminu zawitego z przyczyn od niego niezależnych, co miało by uzasadniać jego przywrócenie po myśli art. 111§1 k.p.k.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 7 maja 1997r.
sygn. akt WKK 183/96

9. Zmodyfikowana przez prokuratora apelacja w istocie rzeczy stała się zażaleniem na postanowienie w przedmiocie opłaty i kosztów zawarte w zaskarżonym wyroku. Stosownie do poglądów tak judykatury jak i doktryny, przedmiotową apelację wniesioną od wyroku tylko w wyżej wymienionej części należy traktować jak zażalenie, co w konsekwencji skutkuje tym, że orzeczenie sądu odwoławczego rozstrzygającego takie zażalenie powinno zapaść w formie postanowienia.

**Postanowienie SA w Katowicach z dnia 20 marca 1997r.
sygn. akt II AKa 41/97.**

10. Przepis art. 214 k.p.k. jest przepisem szczególnym w odniesieniu do ogólnych unormowań dotyczących środków zapobiegawczych, a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco. Co za tym idzie postanowienie sądu odmawiające uchylecia tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego na skutek rozpoznania złożonego w tym przedmiocie wniosku, chociaż w istocie rzeczy powoduje kontynuację tego środka zapobiegawczego, nie jest postanowieniem o jego przedłużeniu, na które przysługiwałoby zażalenie na zasadach ogólnych.

**Postanowienie SA w Katowicach z dnia 2 lipca 1997r.
sygn. akt II AKz 84/97.**

11.
I. Osiągnięcie korzyści majątkowej utożsamiać można z pojęciem przysporzenia. Sprawca dopuszczający się oszustwa do istoty którego to przestępstwa należy m. in. działanie z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej, gdy korzyść taką osiąga kosztem mienia społecznego, jednocześnie przysparza ją sobie, co w konsekwencji musi skutkować przypisaniem mu odpowiedzialności z art. 199 k.k. lub też 201 k.k. Tym samym jedyną okolicznością, która w przypadku wykazania sprawcy występku oszustwa nie rodziłaby odpowiedzialności za zagarnięcie mienia społecznego, byłoby przyjęcie, że z jakichkolwiek powodów-trudnych obecnie do ustalenia-mimo pobrania kredytu, nie przysporzyłby sobie określonej korzyści. Niemniej jednak również i wówczas takie zachowanie sprawcy należałoby oceniać przez pryzmat usiłowania zagarnięcia mienia społecznego lub korzystającego tylko z takiej ochrony.

II. W sytuacji, gdy sprawcy zaciągającemu kredyt bankowy wykazano, że uczynił to w sposób oszukańczy, a więc działając z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej, przy czym korzyść taką osiągnął, a przedmiotem jego bezprawnych zabiegów było mienie społeczne lub korzystające z takiej ochrony, to przyjąć należy jednocześnie, że dopuścił się on zagarnięcia tego mienia w rozumieniu art. 199 k.k. (201 k.k.) z uwagi na treść przepisu artykułu 120 § 8 kk.

III. Fakt częściowej, zwłaszcza niewielkiej i nieterminowej spłaty kredytu nie wyklucza możliwości uznania, że kredytobiorca w chwili zaciągania kredytu działał w złym zamiarze jego zagarnięcia, przy czym takie zachowanie może być poczytane jako element naprawienia szkody.

**Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 lutego 1997r.
sygn. akt II AKa 254/96**

(stanowisko odmienne zawarte w wyroku SA w Katowicach z dnia 13 marca 1997r. sygn. akt II AKa 274/96 - teza nr 18.)

11. Zwrócić uwagę należy sądowi I instancji na to, iż orzekając tę karę dodatkową • uczynił to błędnie, bowiem po pierwsze nie określił stosownie do art. 44§1 k.k. okresu jej trwania, a po drugie odniósł ją do konkretnej osoby mimo, że istota przepisu art. 41k.k. sprowadza się do pozbawienia praw rodzicielskich sprawcy w ogólności, a nie wobec konkretnego dziecka.

**Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 marca 1997r.
sygn. akt II AKa 40/97.**

• karę dodatkową pozbawienia praw rodzicielskich

13. Wanny, o którą oskarżony uderzał głową ofiary mimo wysoce tragicznych skutków takiego działania, nie można uznać za narzędzie w rozumieniu art. 210§2 k.k., którym może być tylko rzecz nadająca się do ręcznej manipulacji.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 marca 1997r.
sygn. akt II AKa 43/97.

14. Skoro zatem sąd I instancji nie uwzględnił wniosku obrońcy w tej kwestii, nie wezwał biegłych, którzy wydali opinię, że oskarżony miał zniesioną poczytalność, nie skonfrontował ich z biegłymi, którzy doszli do odmiennych wniosków - już z tego względu zaskarżony wyrok musiał ulec uchyleniu a sprawa przekazana Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 marca 1997r.
sygn. akt II AKa 6/97.

15. Niezależnie od granic apelacji trzeba zauważyć, iż sąd I instancji nie określił w wyroku, w myśl art. 10§2 k.k. wszystkich zbiegających się przepisów ustawy karnej, a jedynie wskazał przepis stanowiący podstawę wymiaru kary, z równoczesnym powołaniem się na przepis art. 10§3 k.k. Ustalenia w tym przedmiocie poczynione zostały wprawdzie w uzasadnieniu, jednakże jest to niewystarczające i wymagało korekty, zgodnie z przepisem art. 404 k.p.k.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 marca 1997r.
sygn. akt II AKa 23/97

16. Nieprawidłowe cechy osobowości u osoby skłonnej do nadużywania alkoholu, manifestujące się niedojrzałością emocjonalną i społeczną, usposabiające oskarżonego do zachowań słabo kontrolowanych, warunkowanych czynnikami sytuacyjnymi i emocjonalnymi, nie mogą być oceniane tylko w kategorii okoliczności łagodzących, należą bowiem do właściwości osobistych sprawcy (art. 50§2 k.k.), określają stopień zagrożenia społecznego z jego strony, a tym samym cele zapobiegawcze (art. 50§1 k.k.), jakie ma do spełnienia kara w danym przypadku.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 8 maja 1997r.
sygn. akt II AKa 89/97

17. I. Ogólnie znana i przyjęta jest zasada, iż dalsze fazy tzw. drogi przestępstwa pochłaniają fazy wcześniejsze na zasadzie czynów współkaranych i pozornego zbiegu przestępstw, a więc przygotowanie czy usiłowanie zostaje pochłonięte przez dokonanie a przygotowanie - przez usiłowanie. Zasada ta odnosi się tylko do przypadków, gdy chodzi o drogę przestępstwa, w której realizowany jest ten sam zamiar. Jeżeli nie ma tożsamości zamiaru, zasada ta może nie mieć zastosowania. Jeżeli więc przygotowanie, czy usiłowanie zaboru mienia, czy puszczenia w obieg fałszywych banknotów dotyczyło mienia w znacznych rozmiarach, bądź znacznej liczby fałszyfikatów, a dokonanie objęło wyraźnie mniejszy od pierwotnie zamierzonego przedmiot przestępstwa, to należy opowiedzieć się za poglądem, iż powołana zasada pochłaniania nie ma zastosowania i oba czyny zachowują swoją odrębność, choć mogą być potraktowane jako czyny tworzące przestępstwo ciągłe, o ile zachodzą warunki wymagane dla tego rodzaju przestępstwa.

II.

Wszystkie osoby uczestniczące w stanowiącym karalne przygotowanie porozumieniu, muszą uzgodnić zamiar oraz podjąć decyzję wspólnego popełnienia przestępstwa, natomiast czymś różnym od porozumienia jest porozumiewanie się, czyli rozmowy (narady), na temat przyszłego przestępstwa. To ostatnie nie jest jeszcze karalnym wejściem w porozumienie, o którym mówi art. 14§1 in fine k.k.

III. Znamiona przestępstwa z art. 227§2 k.k. są wypełnione także wtedy, gdy ma miejsce obrót fałszywymi pieniędzmi lub innymi przedmiotami, określonymi w tym przepisie między osobami, z których wszystkie mają świadomość ich fałszywości. Zgodnie z brzmieniem art. 227§2 k.k. do istoty tego przestępstwa nie należy bowiem oszustwo, a jeżeli ono występuje, czyn sprawcy powinien być kwalifikowany kumulatywnie, jako czyn z art. 227§2 k.k. i z artykułu określającego znamiona oszustwa, przy zastosowaniu art. 10§2 k.k.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 5 czerwca 1997r.
sygn. akt II AKa 50/97

18. Przepis art.120§8 k.k. nie stawia znaku równości między oszustwem a zagarnięciem mienia, lecz wyraźnie ogranicza stosowanie art.205 k.k. tylko do tych przypadków, gdy niekorzystne rozporządzenie mieniem doprowadziło do przysporzenia korzyści majątkowej. Gdyby jednak chodziło tylko o takie zawężenie stosowania art. 205 k.k., by każde przysporzenie korzyści majątkowej uzyskanej z oszustwa traktować jako zagarnięcie mienia, to wystarczyłoby umieścić zastrzeżenie o przysporzeniu korzyści majątkowej jedynie przed wymienionym w art.120 § 8 k.k. "oszustwem lub innym wyłudzeniem", skoro kradzież i przywłaszczenie zawsze prowadzą do przysporzenia korzyści majątkowej.

W przepisie art.120§8k.k. nie może z całą pewnością chodzić o takie ujednoczenie poszczególnych form zagarnięcia mienia, by znamię "przysporzenia korzyści majątkowej" rozumieć szeroko tj. tak jak w przypadku oszustwa.

Może natomiast chodzić o sytuację odwrotną, tzn. o takie ograniczenie zakresu tego pojęcia jak to ma miejsce w przypadku kradzieży i przywłaszczenia, tj. jedynie do przysporzenia majątku o to mienie, które było przedmiotem uszczuplenia po stronie osoby podejmującej dyspozycję majątkową.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 13 marca 1997r.
sygn.akt II AKa 274/96.

(stanowisko odmienne zawarte w wyroku SA w Katowicach z dnia 20 lutego 1997r. sygn.akt II AKa 254/96 - teza nr 11.)

II.

Orzeczenia z zakresu prawa cywilnego

1. Nie ma przeszkód do uwzględnienia zarzutu potrącenia z sumy należnego czynszu kosztów napraw koniecznych wykonanych zastępczo przez najemcę w warunkach określonych w art.663 k.c. oraz napraw użytecznych po spełnieniu wymogów określonych w art.365 k.c. w związku z art.676 k.c.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 5 lipca 1996r.
sygn.akt I ACr 377/96

2. Miejscem dokonania czynności jednostronnej (udzielenie pełnomocnictwa) jest miejsce złożenia stosownego oświadczeni woli.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 25 września 1996r.
sygn.akt I ACr 64/96

3. Wspólnotę mieszkaniową tworzą tylko ci właściciele, których lokale przed wyodrębnieniem były częściami składowymi oznaczonej nieruchomości co wyklucza możliwość powstania wspólnoty w oparciu o inne kryteria (np. lokali położonych w jednej klatce schodowej). Podstawą zaskarżenia uchwały podjętej większością głosów wspólnoty większej (liczącej więcej niż 10 lokali) w odróżnieniu od uchwały wspólnoty mniejszej jest art.25 ustawy z 24.06.1994r. o własności lokali a nie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące zarządu nieruchomości.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 1 października 1996r.
sygn.akt I ACr 451/96

4. Przeprowadzenie w sprawie gospodarczej po zamknięciu rozprawy dowodu z innych dokumentów niż przewidziane w art. 224§2 k.p.c. nie pozbawia strony możliwości obrony jej praw w sytuacji gdy strona otrzymała odpisy tych dokumentów wprost od przeciwnika procesowego i miała możliwość zapoznania się z ich treścią przed ogłoszeniem wyroku.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 10 października 1996r.
syg. akt I ACr 122/96

5. Przepis art. 435§1 k.c. ma zastosowanie tylko wówczas, gdy szkoda wyrządzona została przez ruch przedsiębiorstwa a nie w związku z prowadzeniem tego przedsiębiorstwa.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 10 października 1996r.
sygn. akt I ACr 500/96

6. Pozostawienie niewypełnionego blankietu zamówienia nie spełnia przesłanek oświadczenia woli z art. 60 k.c.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 11 października 1996r.
sygn. akt I ACr 522/96

7. Doręczenie stronie odpowiedzi na pozew i innych pism procesowych, z których wynika kiedy, jaki organ i z jakich przyczyn wykluczył powoda ze spółdzielni uchyla nieskuteczność doręczenia uchwały wykluczającej z członkostwa dokonanego przez spółdzielnię.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 29 października 1996r.
sygn. akt I ACr 571/96

8. Żądanie ustawowych odsetek za opóźnienie w zapłacie świadczenia pieniężnego nie stanowi nadużycia prawa w rozumieniu art. 5 k.c.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 13 listopada 1996r.
sygn. akt I ACr 613/96

9. Zgromadzenie wspólników zwołane przez zarząd spółki z o.o. nie mający składu odpowiadającego statutowi nie jest władne do podejmowania uchwał.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 15 listopada 1996r.
sgn. akt I ACr 598/96

10. Opóźnienie banku w załatwieniu wniosku o przyznanie nowego kredytu nie ma wpływu na obowiązek zapłaty odsetek od kredytu już wykorzystanego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 listopada 1996r.
sygn. akt I ACr 547/96

III.

Orzeczenia z zakresu prawa pracy
i ubezpieczeń społecznych

Tezy w sprawach roszczeń pracowniczych

1. Teza na tle art. 466§1 k.c.

Przepis art. 466§1 k.c. stanowi iż zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu kto je poniósł.

Właśnie zwrot kosztów leczenia i pogrzebu należą się według ustawy temu kto je poniósł, niezależnie od tego czy jest spadkobiercą poszkodowanego, bowiem roszczenie z art. 446§1 jest samodzielne. Wreszcie interpretacja powołanego przepisu musi wskazywać, że chodzi tu o koszty, które zostały już poniesione, co oznacza, iż poczynione zostały konkretne wydatki.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 28 listopada 1996r.
sygn. akt III APr 34/96

2. Teza na tle art. 444§2 k.c.

Prawidłowe ustalenie jakie dochody poszkodowana może osiągnąć realnie, zależy od jej stanu zdrowia, warunków osobistych i rodzinnych, możliwości znalezienia w miejscu zamieszkania zajęcia odpowiedniego ze względu na rodzaj kalectwa, ewentualnie od możliwości dojazdów do innego miejsca pracy. Ustalenia stopnia zdolności do pracy zarobkowej oraz realnych możliwości wykorzystania zachowanej częściowej zdolności do pracy dokonuje sąd, samodzielnie na podstawie zebranego materiału.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 30 października 1996r.
sygn. akt III APr 29/96

3. Teza na tle art. 317 § 1 k.p.c.

Wyrok częściowy może podlegać uzupełnieniu jeżeli sąd nie rozstrzygnął w pełnym zakresie wniosku - art. 317 §1 kpc - będzie to jednak sytuacja wyjątkowa, z reguły bowiem wadliwość tego rodzaju powinna być naprawiona w wyroku końcowym.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 30 grudnia 1996r.
sygn. akt III APr 39/96

4. Teza na tle art. 445§2 k.c.

Pracodawca, który kierując pracowników do pracy za granicę (w Niemczech) nie uzyskał dla nich wymaganego zezwolenia na pracę, w efekcie czego doszło do pozbawienia wolności pracowników przez władze obcego państwa, a dalej do wpisania w paszporcie zakazu wjazdu do Niemiec i administracyjnego wydalenia do Polski, ponosi odpowiedzialność za czyn niedozwolony na podstawie przepisów art. 415 w związku z art. 445§2 kc i art. 300 kc.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 28 listopada 1996r.
sygn. akt III APr 36/96

5. Teza na tle art. 43§1 k.p.c. w zw. z art. 461 k.p.c.

Zwracając uwagę na dokonane zmiany legislacyjne w kodeksie pracy i zastąpienie pojęcia zakładu pracy definicją pracodawcy - art. 3 k.p., wskazać trzeba, iż musi to wpływać na interpretację pojęcia zakładu pracy z art. 461§1 k.p.c. Gdyby przyjąć iż zakładem pracy jest miejsce zatrudnienia (wykonywania pracy), to w ostateczności prowadziłoby to do ograniczenia możliwości wyboru w określonym przez art. 461§1 kpc wyłączenie do właściwości ogólnej i miejsca wykonywania pracy. Takie założenie nie mogło być jednak zamiarem ustawodawcy, skoro dokonując zmian w kodeksie pracy nie objął tymi zmianami również przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 9 października 1996r.
sygn. akt III APz 13/96

6. Teza na tle art.183 § 1 Prawa Spółdzielczego

Zgodnie z art.183 § 1 Prawa spółdzielczego na wynagrodzenie w spółdzielni pracy składa się wynagrodzenie bieżące i udział nadwyżki bilansowej,przeznaczonej do podziału między członków,zgodnie z zasadami określonymi w statucie.

Skoro zatem nadwyżka bilansowa jest elementem wynagrodzenia, to roszczenia członków o jej wypłatę są roszczeniami ze stosunku pracy.Natomiast roszczenia byłych członków o zwrot udziałów członkowskich nie są związane ze stosunkiem pracy,są zatem roszczeniami cywilnymi.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 26 lipca 1996r.
sygn.akt III APz 9/96.

7. Teza na tle art.63¹§ 2 Kodeksu pracy i art. 174§1 pkt 1 kpc i art. 180 pkt.1 kpc.

Przepis art.63¹§2 kp dotyczy materii wejścia w konkretne prawa po zmarłym pracowniku określając uproszczone (bo z pominięciem prawa spadkowego) zasady realizacji świadczeń wynikających ze stosunku pracy,w którym pozostawał zmarły pracownik,na rzecz jego najbliższej rodziny.

Realizacja tych świadczeń będzie mogła następować na rzecz osób wymienionych w przepisie bez wymogu uprzedniego formalnego orzekania przez sąd spadkowy o stwierdzeniu praw do spadku i podziale spadku.

Natomiast przepis art.174§1 pkt1kpc,jako norma proceduralna, dotyczy instytucji zawieszenia postępowania w toku procesu cywilnego.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 11 grudnia 1996r.
sygn.akt III APz 18/96

8. Teza na tle art.113 § 1 kpc. i art.16 ust.3 ustawy o kosztach sądowych.

W przypadku kiedy pozwany bezpośrednio po prawomocnym rozstrzygnięciu(odmowie zwolnienia) wniosku o zwolnienie od opłat sądowych składa kolejny, identyczny jak poprzednio wnioski,to ten powtórny wniosek uznać należy za bezskuteczny,co w efekcie prowadzi do odrzucenia środka odwoławczego,który był obciążony obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 25 lutego 1997r.

sygn.akt III APz 1/97

Tezy z zakresu ubezpieczeń społecznych

1. Teza na tle przepisów art.2 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent(Dz.U.Nr 104, poz.450 ze zm.)

Pozostawanie w stanie poza służbowym w rozumieniu art.23 ustawy z dnia 27.04.1956r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz.U.Nr 12,poz.63) nie jest okresem składkowym w rozumieniu art.2 ust.2 pkt 6 ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent w przypadku kiedy stan ten spowodowany jest brakiem zamiaru podjęcia innego zatrudnienia

Wyrok SA w Katowicach z dnia 18 czerwca 1996r.
sygn.akt III AUr 134/96

2. Teza na tle art.8 ust.1 ustawy z dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji rent i emerytur (Dz.U.Nr 104,poz.450 ze zm.)

Art.8 ust.1 ustawy z 17.10.1991r. o rewaloryzacji rent i emerytur (Dz.U.Nr 104,poz.450 ze zm.) przewiduje możliwość wyboru podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej dla osoby,która wcześniej miała ustalone prawo do któregoś z tych świadczeń na podstawie przepisów wymienionych w art.1 przed wejściem tej ustawy,a po dacie wejścia jej w życie nabyła prawo do drugiego świadczenia(por. art.26 ust.1 ustawy).Nie dotyczy to natomiast sytuacji,gdy prawo do obu świadczeń zostało ustalone przed wejściem w życie tej ustawy. W takim bowiem wypadku możliwość wyboru podstawy wymiaru regulował przepis art.16² ust.2 i 3 ustawy z dnia 14.12.1982r. o zep.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 28 maja 1996r.
sygn.akt III AUr 110/96.

3. Teza na tle art.10a ust.1pkt1 i 4 ustawy z dnia 1.02.1983r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin tj.Dz.U.Nr 30 poz.154 z 1995r.

Do nabycia prawa do przelicznika 1,4 nie jest wymagane zatrudnienie pod ziemią wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,gdyż z istoty tzw. pracy mieszanej wynika,wykonywanie jej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią,jednak prawdą jest,że praca górnicza "mieszana" winna być świadczona w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianej dla danego stanowiska.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 maja 1996r.
sygn.akt III AUr 191/96

4. Teza na tle §4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.04.1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent(Dz.U. Nr 11,poz.63 z 1989r. ze zm.)

Skoro nie istniał obowiązek opłacenia składki od premii z nadwyżki bilansowej, a wpłacona organowi rentowemu składka na ubezpieczenie społeczne została przez ten organ zwrócona zakładowi pracy, to nie można zgodnie z § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z 1.04.1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent - przyjąć wypłaconej skarżącej premii z nadwyżki bilansowej za rok 1980 do ustalenia podstawy wymiaru jej świadczenia.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 28 maja 1996r.
sygn.akt III AUr 117/96

5. Teza na tle art.2 ust.1 i 2 ustawy z 17.05.1989r. (Dz.U.Nr 29,poz.165 ze zm.) o ubezpieczeniu społecznym duchownych.

Nowicjusze zakonów korzystają ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego na zasadach przysługujących młodzieży uczącej się.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 maja 1996r.
sygn.akt III AUr 270/96

6. Teza na tle art.20 i art.88 ust.1 ustawy z dnia 26.01.1982r. Dz.U.Nr 3,poz.19 ze zm. - Karta Nauczyciela

W przypadku kiedy ubezpieczona nie wystąpiła z wnioskiem o rozwiązanie stosunku pracy (art.88 ustawy - Karta Nauczyciela)- bo jak sama twierdzi chciała nadal pracować i nie miała zamiaru przejść na emeryturę to prawidłowym jest uznanie, że nie spełnia ustawowych przesłanek wymaganych do nabycia wcześniejszej emerytury dla nauczycieli określonych w art.88 ust.1 - Karty Nauczyciela.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 15 kwietnia 1996r.
sygn.akt III AUr 50/96

7. Teza na tle art.38 ust.1 ustawy z dnia 25.11.1986r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz.U.Nr 25,poz.37 z 1989r. ze zm.)

Zasady wypłaty odsetek przez ZUS określone w art.38 ust.1 ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych mają również zastosowanie do ustalenia i wypłaty zasiłków przewidzianych w ustawie z dnia 1.12.1994r. o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych.

Skreślenie przepisem art.47 tej ostatniej ustawy punktu 2 w ustępie 1 art.2 ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych(dotyczącego świadczeń rodzinnych jako wchodzących w zakres ubezpieczenia społecznego) nie ma znaczenia dla istoty omawianego zagadnienia.

Z racji bowiem powołanego art.20 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 1.12.1994r. przy uwzględnieniu art.11 ust.3 ustawy z dnia 25.11.1986r. o finansowaniu ubezpieczeń uznać należy, że ustalenie i wypłata zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych (co do osób określonych w pierwszym z powołanych przepisów) jest zadaniem powierzonym ZUS-owi na podstawie odrębnych przepisów.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 30 kwietnia 1996r.
sygn.akt III AUr 1292/95

8. Teza na tle art.52 ust.2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.Nr 71 poz.342 z 1993r. ze zmianami).

Skoro ustawa z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.Nr 71 ,poz.342 z 1993r. ze zm.), w art. 52 ust.2 w sprawach nie uregulowanych w ustawie - do składek na ubezpieczenie społeczne odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o zobowiązaniach podatkowych, to ze względu na treść art.31 ustawy z 19.12.1980r. o zobowiązaniach podatkowych(Dz.U.Nr 108,poz.486 z 1993r. ze zm.), sąd nie jest władny zanegować decyzji uprawnionego organu co do umorzenia składek.

Powołany art.31 ust1 ustawy z 19.12.1980r. stanowi, że w wypadkach gospodarczo lub społecznie uzasadnionych zaległości podatkowe lub odsetki mogą być umorzone w całości lub w części, to decyzja taka ma charakter uznaniowy.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 18 kwietnia 1996r.

sygn.akt III AUr 1305/95

**9. Teza na tle art.18 ust.2 ustawy z dnia 9.05.1991r.
o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób
niepełnosprawnych(Dz.U.Nr 46,poz.201 ze zm.)**

Dla celów ubezpieczenia społecznego wynagrodzenie
za pracę w zespołach adwokackich traktuje się jako
wynagrodzenie (przy ustalaniu prawa do świadczeń i ich
wysokości),co odnosi się również do adwokatów wykonujących
zawód indywidualnie lub wspólnie z innym adwokatem.

Jeżeli osoby te podlegają wszystkim rygorom w zakresie
opłacania składek na ubezpieczenie społeczne tak jak
pracownicy,to konsekwentnie powinni korzystać także z ulg
wprowadzonych co do wysokości tych składek.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 2 kwietnia 1996r.
sygn.akt. III AUr 15/96

